

OVERZICHT DER BELANGRYKSTE GEBEURTENISSEN DES JAARS 1827.

Zoo is dan het weder een jaar ten einde gebragt; een jaar, belangrijker dan zijne drie onmiddellijke voorgangers, waarin de ontkeering van het groote treurspel in 't Oosten aan werkelijk genaderd is, en eindelijk eens de Hooge Ottomannische Porte, in wederwil harer zoo geronde legitimiteit en vaderlijke Regering, door eigen hardnekkigheid hare straf voorbereid en ten deele reeds voltrekken ziet; waarin het verachtelijke Mischiën ware het reeds in 1824 zaak geweest, den overtocht van den bloeddorstigen IBRAHIM, met zijne Afrikaansche luizen te stuiten: — doch zou dit welligt, bij de toenmalige stemming der groote Mogendheden, argwaan, opzien en tegenwerking gebaard hebben. Thans waren deze zwaarigheden grootendeels uit den weg geruimd, en terwijl geheel Europa met belangstelling en deernis, en bijna met wanhoop, aan de goede zaak, het wereldberoemde Athens met de burgt van MINERVA en PERIKLES, in de handen der Barbaren zag vallen, werd te Londen het verdrag van 6. Julij geteekend, hetwelk Griekenland moest bevrijden, door Engeland, Rusland en zelfs (wie zou het gelooven!) Frankrijk onder VILLELE, tot die bevrijding te vereenigen. — Doch, zoo men in Spanje (waar eene tegenovergestelde verandering moest worden bewerkstelligd) in 1823 met verbazende snelheid was te werk gegaan, de bevrijding van Griekenland kenschetste zich door zeer onzigtige stappen: men deed er geen, zonder het terrein als 't ware te polsen. Reeds het traktaat van 6 Julij was het uitwerksel der reize van WELLINGTON naar Pestenburg, een vol jaar vroeger, waarop eerst de bijzondere onderhandelingen tusschen Rusland en Turkije te Akkerman waren gevolgd. Nota's op Nota's werden daarop gewisseld, de Porte zocht blijkbaar tijd te winnen, en stelde het geluid der Bondgenooten, (gelijk reeds vroeger dat van Rusland alleen) op de waarste proef. — Eene vloot werd door de drie vereenigde Mogendheden naar de Finische see gezonden; doch men liet de groote Turksch-Egyptische vloot met hare manschappen, krijgs- en mondbehoefden, gerust in Morea aan land gaan. De Nota's te Konstantinopel waren vruchteloos: de voorgestelde wapenstilstand werd door IBRAHIM, na lange aarzeling aangenomen, en straks geschonden, doordien hij uit de haven van Navarino uitliep. De vereenigde vloten deden hem daarin terugkeeren, doch nu 'ontschepte hij zijne benden, en verspreide moord en brand in den reeds half uitgemeorden en geheel verwoesten Peloponnesus. Konden de vereenigde vloten dit tijdelijk aanzien? Met loffelike veerkracht, en op de vleugelen der dapperheid, die de menschheid verdedigt, baanden zij zich eenen weg in de haven van Navarino, de Turken schoten op hunne vredevlag, doodden een' Parlementair, begonnen het vuur — en binnen weinige uren hield hunne trotsche vloot op te bestaan.

Ziedaar, dachten sommigen, dachten velen, het sein tot den oorlog! En ziet, het geschut van Navarino werd het sein tot nieuwe onderhandelingen. Hoezeer de vlootvoogden door hunne Regeringen met eere tekenen werden bekroond, men scheen, voor deze overwinning, als 't ware, aan de Porte verschooning te vragen. Het kan niet ontkend worden, dat het gedrag van Sultan MACHMOUD en zijnen Raad in dit geval zekere waardigheid en rustigheid had, verwijderd van dulle vernietelheid aan de eene, en beschroomdheid aan de andere zijde. Hij weigerde, aan zich zelve gelijk blijvende, alle bemiddeling der Christen-Mogendheden, die hem en zijnne onderdanen, doch beletende om te handelen, der Gezanten niet alleen, maar ook der Europeanen, zelfs der Grieken te Konstantinopel en Pera. Men miste dus erkennen, dat de bevestiging der Janitsaren, zonder welke zekerlijk na de tiding van zulk een nederlaag, aan geene veiligheid, zoo min voor de Christenen in de hoofdstad, als misschien voor den Sultan zelve, zoo bij niet daadlijk den oorlog begon, ware te denken geweest, het Turksche Rijk tot behoud moest gestrekt; want mishandeling der Gezanten of andere Europeanen, die toch onafwendbaar, ook in de misgata vredehandigheid der Mogendheden, onmiddellijk den oorlog ten gevolge hebben gehad. Het ware niet mogelijk geweest, anders den hoon van geheel Europa te ontgaan.

Thans heeft de Divan de Gezanten nog eene maand weten op te houden, en ia dien tijd zijne magt zoo veel doenlijk versterkt. Men wil, dat de Gezanten, wier geduld wel op de proef is gesteld, eindelijk toch hebben begrepen, dat men hen om den tujn leidde, en vertrukken zijn. Doch het Fransche ministeriele papier wil niet, dat men te ruut tot oorlog besluiten zal, en wanneer men de gezegden van dat blad nagaat, schijnt de afspraak der Bondgenooten, althans van Engeland en Frankrijk, te zijn, om den oorlog niet te beginnen, maar die van de Turksche zijde af te wachten, en dus, wanneer deze begrijpen, de Bondgenooten niet te moeten aantasten, ook van hunnen kant niets te doen. Zal men dan ook de Grieken aan hun lot overlaten? of zelfs, om zijne volnaukte onzijdigheid te toonen, hunne vloot in den brand steken, gelijk de Turksche? De tijd zal het leeren.

Doch er is nog eene mogendheid, die al dit dralen en sammelen en onderhandelen en stilzitten wel eens tegen de borst zou kunnen zijn. Men gevoelt, dat wij van Keizer NICOLAAS spreken. Deze monarch, wiens volk met ongeduld naar de gelegenheid haakt, nieuwe lauweren te plukken in de velden, door de REMANZOFF'S, SUWAZOW'S en KUTUSOFF'S verheerlijkt, en tevens zijne geloofsgenooten, menschheid en beschaving in het Oosten te redden, schijnt met opregten ijver beziel, om het nu een half jaar te leur gestelde verdrag van Londen ten uitvoer te brengen. Het zal dus te bezien staan, of hij in de uitdrukkingen der Gazette de France genoegte nemen en daarmee instemmen zal. In allen gevalle...

Magt het oorlog worden tusschen Rusland en Turkije, zoo is laatstgenette rijk in een' des te gevaarlijker toestand, daar de Russen hetzelfde niet alleen uit het Noorden te land en te water van de zijde der Pruis en der Zwarte Zee bedreigen, maar nu ook uit het Oosten. Ten gevolge der voorbarige en alzins onberedeneerde drift der Perzianen in het vorige jaar, om de Russen onverhoeds aan te vallen, scheen dezen een oogenblik in verwarring geraakt, doch herstelden zich spoedig. Had Perzie, indien het waarlijk meende reden tot klagten te hebben, gewacht tot het aangevallen werd, zoo zou het de magtige hulp van Frankland hebben genoten, volgens een verdedigend verbond, tusschen de beide Staten gesloten (tot bescherming der Britsch-Oostindische bezittingen) en dit zou de zaken wel eenen geheel anderen keer kunnen hebben doen nemen. Thans heeft, zoo als altijd, Europeische krijgskunst en bezadigde, moed doldriftige dapperheid en ongeregelde woede doen zwichten. De sleutel van Perzie aan de Noordwestzijde, Erivan, Armenie's hoofdstad, in de wieg des tegenwoordigen menschedoms, (aan den voet van den hemelhoogen berg Ararat) gelegen, aan de Perzianen ontrukkt zijnde, geeft aan de Russen eene zoo natuurlijke als voortreffelijke grensscheiding, de rivier Eres of den Araxes der Ouden, waardoor geheel Groot-Armenie in hunne handen is gevallen. Doch hiertoe bepalen zich hunne veroveringen geenszins. Ook het wereldberoemde Tauris of Tebriz, de hoofdstad van Adenbidjan, of Medien, is door hen bezet. Deze stad, die ten tijde van CAERDIN (in het laatst der 17de eeuw) de tweede van Perzie was, vijfien duizend huizen, even zoo vele winkels in den bazaar, drie honderd karavansera's of rustplaatsen voor reizigers, twee honderd vijftig Moskeeën, en ten minste eene halve millioen inwoners had, is sedert zekerlijk aanmerkelijk vervallen, zoo dat zij, naar de berichten van MOAZEN, tegenwoordig niet meer dan op zijn hoogst het tiende gedeelte dier uitgebreidheid heeft, en door puinhoopen omringd is, het gevolg der drukkende Regering en der vroegere burgeroorlogen! Met dat alles was Tauris nog altijd, als woonplaats van den troons-erfgenaam ABBAS-MIRZA, de derde stad in Perzie na Ispahan en Teheran. Thans heeft zich die Vorst gehaast om vrede te maken. Zal daarbij Rusland meester van alle dezelve veroveringen blijven? Dit zou, voor de rust van dien Staat zelve, voor de goede verstandhouding met Engeland en voor de natuurlijke grensbepaling des Rijks, waarlijk noodlottig zijn. De grenzen moeten zich tot den Araxes bepalen: alsdan heeft Rusland toch nog de provincien Daghestan, Chirwan, een gedeelte van Ghilan en Erivan of Armenie, zoo thans als in 1813, op Perzie gewonnen. Het kan na den vrede, met zijne zegevierenden, aan den oorlog met de Mussulmannen,

...

...

en zelfs in *Perzië* met *Europisch* gevoelende *Muzelmannen* gewende troepen, over *Erzeroum Klein-Asië* inslaan, en dus althans de *Asiatische Turken* beletten, hunne broeders in *Europa* tegen de magtige legers, die uit het Noorden tegen hen aanstormen, ter hulpe te komen, zoo het niet, op het voetspoor van een' ouden Koning van *Perzië*, KLOPOT'S den Tweeden, zinnig zegerende vanen tot den *Bosporus* tegen over het *Trosche Konstantinopel* doet wapperen!

Maar wenden wij ons uit het Zuid-Oosten naar het Zuid-Westen van ons werelddeel, zoo vinden wij (tot schande der Christenheid!) meer verwarring en regeringsloosheid dan bij de *Ottomannen* in de grootste crisis hunner geschiedenis. *Spanje* is sedert den val der *Cortes* en der *Constitutie* een tooneel van jammeren geworden, zoo als geen land die na de Fransche omwenteling immer verloond heeft! Doch de rampen van het Despotismus, de monniken- en jahtagelregering, werden nu ook nog door eenen burgeroorlog verzwwaard. Aangestookt door mannen, voor welke de Koning nog niet onbepaald genoeg, de monniken nog niet te weinig gezag bekleed, en het graauw nog te zeer betengeld was in zijne bloeddorst tegen de constitutionnelen, die bij, vanden den naam van *vrijmetselaars*, in *massu* wilden vermoorden! Hunne *Leve de Inquisitie!* Door dezen opstand is het wel gebleken, hoe eenzijdig de *Inquisitie* van *Frankrijk* in 1823 geweest is. Toen waren de *Constitutionnelen* althans niet in naam tegen *Ferdinand VII.* gekant, zij verbiedden hem, in weerwil van het gebeurde sedert 1814 tot 1820, als hunnen Koning, en zij werden door de *Franschen* beoorloofd en onder hunne bescherming meermalen (gelijk *1800*) naar het schavot gesleept. Thans, nu men de wettigheid der Koninklijke Regering zelfs (niet de uitgestrektheid zijner magt) openlijk aantast, en zijnen broeder tot Koning wil hebben uitgeroepen, thans houden de *Fransche* hulpvrouwen in het Koninkrijk zich onbewegelijk stil, en geven zelfs eene schuilplaats aan de Rebellen! Ondertusschen ziet men aan degenen, die aan de Koninklijke Regering in handen vallen, hoe oneindig verre deze nog bij de beschaving en menscheeljkheid onzer Eeuwte terug is. Terwijl men elders over het afschaffen, althans wijzigen, der doodstraffe raadpleegt, lokt men in *Spanje* door beloften de opstandelingen in den val, om hen alsdan bij geheele troepen, ten spijt van die beloften, eene schandelijke doodstraf te doen ondergaan!

Maar ook bij den nabuur wilde de Spaansche regering de weldaden van haar staatkundig stelsel uitbreiden. Zonder *Engelands* vaardige tusschenkomst (het gevolg der veerkracht van een groot man, thans reeds aan de wereld onttrokken) ware *Portugal* reeds aan de koningin, dat wil zeggen, aan de papen, schavotten en moorddolkten, overgeleverd geworden. Doch het is eener welbekende factie gekukt, (door welke middelen weet men niet) om het geweten van Keizer *Pedro* te verschoonen, zoodat hij zijn broeder *Miguel* de regering van *Portugal* heeft opgedragen; *Miguel*, den lieveling, het troetelkind, en (bij de zamenzwering tegen zijn vader) den deelgenoot der koningin; *Miguel*, die, volgens geloofwaardige berigten, niet lezen kan. Hij komt, na eene gelofte te *Mariëzell* te hebben afgelegd, over *Engeland*, naar *Portugal*. De *Engelschen* mogen hem, zoo veel zij willen, door beloften trachten te binden; maar weliks zal hij in *Portugal* zijn, of die geloften zullen in rook opgaan. De *Paus* kan hem immers daarvan ontslaan! Of hij heeft misschien te *Mariëzell* voorshands reeds de belofte gedaan, die te breken! Wat behoeft men ook zijn woord te houden aan ketters! Dat doet geen echte leerling van *Rome*.

De eenige Mogendheid, die nog op het schiereiland tot steunsel dient der grondwettige instellingen (die anders bij de massa des *Portugeeschen Volks*, het blinde werktuig der monniken, nog weinig opgang schijnen te maken) is *Groot-Brittanie*, van ouds de beschermster des lands. *Brittanie* heeft dit jaar ook een zwaar, een bijna onherstelbaar verlies geleden. De man, die hetzelfde na eene lange afwijking, in de loop van de laatste jaren, die het alleen voegt, — de bescherming der *Liberalen* beginselen, — heeft teruggebragt, is niet meer! *Canning* is, te midden eens werkzaam en nuttigen levens, aan zijn Vaderland en de menscheeljkheid gesneeden! Gelukkig nog, dat zijn spoor door zijne gewezen ambtgenooten en vrienden gedrukt wordt, en dat de Koning de wijsheid gehad heeft, dezen, in weerwil van al de woelingen der *Tories*, in het bewind te laten. Deze ministers zijn dan ook verstandig genoeg geweest, om de leedere en moeilijke zaak der *Jesuitsche* roomschgezinden vooreerst te laten staan, en zich daarentegen met allen haer, die de overeenbrenging der verschillende belangen gedooft, toe te leggen op de verandering der zaken van het Oosten. Immers, *Engeland* schijnt die ter goeder trouw te begeren, en zijn admiraal *Cornwallis* heeft in de oorlogsverrichtingen al wat vol geest. Of het niet, dat de tweedragt tusschen de bondgenooten te zaaijen, en *Engeland* afgaan tegen *Rusland* in te boezemen; (gelijk men onlangs, bij gelegenheid van het vertrek der *Russische* oorlogsschepen op de *Tosache* eilanden, beproefd heeft) zal de tijd leeren. De *Engelsche* ministers schijnen de pogingen te kennen, en te willen verijdelen.

Het Noorden is rustig. Doch het is merkwaardig, dat de eendragt tusschen de beide *Scandinavische* kroonen (*Zweden* en *Noorwegen*) nog niet zo ver is, als men uit de overeenkomst in verwantschap, taal en zeden aanvankelijk zoude te verwachten, en als in de *Nederlanden*, waar het geval, na eene lange afschikking, bijna hetzelfde was; wezenlijk mag zien gebreken. De *Noorwegen* heeft ook eenwen lang onder een volstrekt onbepaald gezag, (dat van *Danemarken*) geleefd hebbende, doen sedert, en zelfs nog voor, de vereeniging met *Zweden*. Hunne rechten op eene wijze gelden, die hen tegenwoordig als een der minverigste volken op zijne vrijheid doen kennen. Wij duiden dit verschijnsel slechts aan: het is hier de plaats niet, de redenen daarvan te ontwikkelen.

Ruisson, te ver van het tooneel der *Grieksche* zaken afgelegen, om daarin deel te nemen, heeft dit geheele jaar eene rust genoten, die het gebezigt heeft tot bevordering der innerlijke welvaart en der wetenschappen. Men ziet niet verlangen te ontmoet, of de *Katholijken* (niet *Roomschegezinden*) in *Silezië* zich nog bij hun besluit zullen houden, van weder te komen bij de eerste *Christen-Kerk*, of zij zich aan *Rome* onderwerpen, dan hunne vrijheid van denken geheel zullen heftighen, door zich bij de *Protestanten* te voegen.

Württemberg en *Beieren* verheugen zich in eene vrije staatsregeling, en het laatste in eenen volklievenden Koning, die door de oprigting der *Hoge School te München* getoond heeft, wat een staat van drie miljoen inwoners voor de wetenschappen kan doen.

Oostenrijk, of liever *METTERNICH*, deszelfs regent in de daad (in naam is het Keizer *FRANS*) moet zijn gesloten huwelijk dit jaar hebben zien vervallen, door het verliezen van zijnen magtigen invloed op *Europa*. De man van *Troppau*, *Lajbach* en *Verona* wordt, in 1827, na het sluiten der overeenkomst te *Londen*, na het vestigen van *CANNINGS* invloed, door *Europa*, niet meer als scheidsman, als beslissers, erkend. Hij regert niet meer onbepaald over de kabinetten, gelijk toen *CASTLEREACH* *Engelands* invloed aan den zijnen dienstbaar liet worden. De tijding van *Napoli* moet hem als een donderslag in de ooren geklonken hebben. Vergeefs heeft hij sedert getracht, den ouden invloed door eene poging tot bemiddeling te herkrijgen; vergeefs durfde hij de verbondene admiraals logenstraffen en den moordenaar en brandstichter *IBRAHIM* verontschuldigen. Die poging is mislukt, en *Oostenrijk* moet zich thans met eene gedwongene onzijdigheid behelpen. Hoe gaarne zou *METTERNICH*, zoo hij slechts durfde, zijnen vriend, den *Sultan*, bijstaan!

In *Frankrijk* hebben de ministers, volgens eene onverklaarbare staatkunde, de hun zoo zeer toegedane kamer der gedeputeerden ontbonden, en de natie noodeloos verbitterd, door eenige hunner voornaamsle handlangers in die kamer tot pairs te verheffen. In plaats van invloed in die kamer te winnen, moet dit middel juist dienen, om de overige leden derzelfde, die hunne waardigheid door de gelijktijdige benoeming van 76 pairs verminderd gevoelen, met wrevel tegen het ministerie te vervullen.

Hoe het volk, vooral de fatsoenlijke middelstand, over hen denkt, is reeds gebleken uit de verkiezingen, waarin hetzelfde, zoo door de zeer talrijke *liberale* afgevaardigden, als door de koningsgezinde oppositie, eene zeer groote minderheid heeft. Reeds doet het alle bedenkelijke moeite, om door het winnen der laatsten de meerderheid te bekomen; doch dit zal bezwaarlijk gelukken. *VILLELE* wil intusschen, zoo het schijnt, op zijnen post sterven, al mogen dan ook zijne andere ambtgenooten den storm voorzigtiglijk zoeken te ontwijken. Het jaar 1828 zal leeren, of die man, wien al het andere onverschillig is, zoo hij slechts minister blijft, in dezen eenigen wensch van zijn leven zal slagen. De worsteling tusschen den minister en de kamer zal zwaar en belangrijk zijn. Met hem moet de tegenwoordige invloed der geestelijkheid, voort der *Jesuiten*, en de aarakbare toetrenning der monniken en bagijnen, staan of vallen. Men mag hier wel zeggen: het zal een strijd zijn tusschen licht en duisternis.

Steken wij den Oceaan over, zoo zien wij de nieuwe *Americaansche* gemeenebesten en Rijken nog kampen met vele bezwaren. *Columbia* wordt door burgerwisten, door wantrouwen op den eenigen man, die het redde kan, op *BOLIVAR*, te deerlijk verscheurd. Bij zoo veel gebrek aan bekwaame hoofden, moest men de mate van magt, die de Verlosser des *Vaderlands* behoort te bezitten, niet met zoo veel argwaan en jaloesheid beschouwen en trachten te besnoeien. Men denke aan de wording onzer Republiek en aan *WILLEM I.* De *LAANSCOT'S* waren toen de echte vaderlanders niet, zoo min als de *IMBYZ'S*! — In *Peru* en *Chili* heerscht inwendige tweedragt. *Brazilië* en *Buenos-Ayres* voeren den dwaasten en onstaatkundigsten oorlog, die men zich verbeelden kan — om een stukje land in een werelddeel, waar op verre na niet het vijfde gedeelte der landen bebouwd of bewerkt is. Doch het is aan den anderen kant waar, dat de twistappel, *Montevideo*, juist den mond van een der grootste en schoonste rivieren der wereld bestrijkt, van den *Zilverstroom*, langs watten *Buenos-Ayres* geheel, en *Brazilië's* zuidelijke gedeelte, hunne voortbrengselen moeten lozen. *Paraguay* blijft nog altijd onder den ongevveligen en bloeddorstigen, maar niet onbekwamen tiran, *Dr. FRANCIA*, die den uitmuntenden *BOSPLAND*, *HUMBOLT'S* reisgenoot, op den duur aan zijn vaderland en de wetenschappen onttrekt. In alle staten heerscht geldelijke verlegenheid, als in *Mexico*, hetwelk zich echter door overvloed van inwendige hulpmiddelen, vastheid, bestendigheid en klem van bestuur, goede beginselen (b. v. de bescherming der geboren *Spanjaarden* tegen de *Portugeesche* en de *Americaansche* provinciale Staten) en door inwendige rust boven allen voordeelig onderscheidt.

En alle deze goede eigenschappen (opdat wij van onzen langen togt huiswaarts keeren) zijn in eene nog veel ruimere mate het deel van ons vaderland. De regering wil het goede, en dit is zeer veel gezegd. Of zij, naar den aard der menschelijke zwakheid en kortzigtigheid, daartoe altijd de beste middelen bij de hand neemt, is eene andere vraag. Maar gelukkig het land, waar alle voorwerpen van algemeen belang openlijk en vrijmoediglijk door eene vergadering van volksvertegenwoordigers onderzocht worden. De laatste vergadering der Staten-Generaal heeft daarvan weder een treffelijk voorbeeld gegeven. Met gematigdheid en kalmte zijn de gewigtigste zaken behandeld. De leedere punten zijn zonder onderlinge bitterheid aan alle kanten beschouwd. Het is waar, de *Ysselt*, weleer de hartsticker der Republiek, mogt zich met reden beklaagen, dat men haren reeds zoo laag vervallen welstand nu zelfs nog met eene afsluiting van den stroom bedreigde, die weleer geheele koopvaardijvloeten naar de stad voerde, en nu zelfs niet onbelemmerd meer inlandsche beurtschepen zal mogen ontvangen! Doch de minister heeft den

